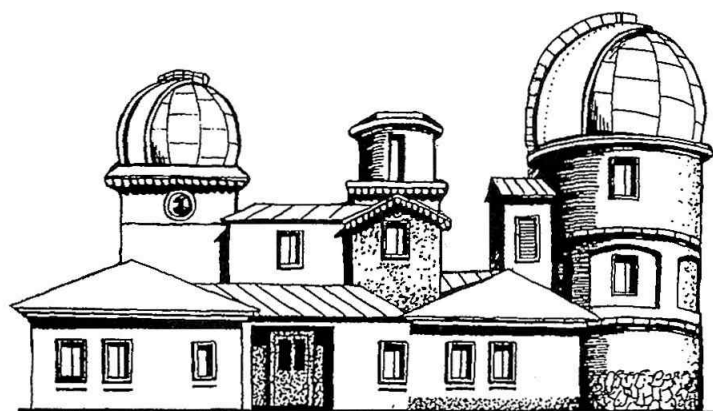

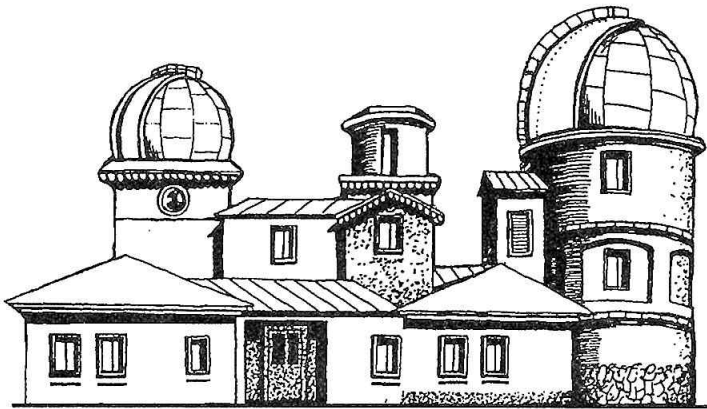
14. Celoštátny slnečný seminár, Stará Lesná 1998

Slovenská ústredná hviezdáreň Hurbanovo

14. Celoštátny slnečný seminár, Stará Lesná 1998

ZBORNÍK REFERÁTOV ZO 14. CELOŠTÁTNEHO SLNEČNÉHO SEMINÁRA,
STARÁ LESNÁ 1998

Vydala: Slovenská ústredná hviezdáreň Hurbanovo

Zostavil: B. Lukáč

Atori: Ambrož P., Ambróz J., Antalová A., Badalyan O.G., Bárta M., Bělík M., Bieleková M., Bumba V.,
Curdt W., Dorotovič I., Dzifčáková E., Fludra A., Gerboš J., Hanslmeier A., Hofmann A., Jakimiec M.,
Karlický M., Karlovský V., Kašparová J., Klocok L., Klvaňa M., Knížek M., Kononovic E. V., Kotrč P.,
Krivtsov A. M., Křivský L., Kučera A., Kulčár L., Kulinová A., Kupryakov J. A., Laštovička J., Lenža L.,
Livšic M. A., Lukáč B., Marková E., Minarovjeh M., Obridko V. N., Pastorek L., Pintér T., Prigancová A.,
Rapavá D., Rapavý P., Ričany I., Rušin V., Rybanský M., Rybák J., Saniga M., Schroll A., Shüle U.,
Slíž J., Staude J., Storini M., Sykora T., Sýkora J., Valach F., Varady M., Vörös Z., Whl H., Zimmermann P.,
Zloch F., Znášik M.

Zodpovedný za publikáciu: Ing. T. Pintér

Redaktor: M. Lackovič

Náklad: 200 ks

Počet AH: 36,86

Rok vydania: 1999

Tlač: Nitrianske tlačiarne, a.s. Nitra

Za vecnú a jazykovú správnosť referátov zodpovedajú autori.

ISBN 80-85221-34-9

Predslov

Slovenská ústredná hvezdáreň v Hurbanove v spolupráci so slnečnou sekciou SAS pri SAV usporiadali 14. celoštátny slnečný seminár, ktorý sa konal v dňoch 15. - 19. júna 1998 v hoteli CEVA v Starej Lesnej. Ako je už tradíciou, cieľom seminára bolo oboznámiť sa s najnovšími výsledkami a poznatkami vo fyzike Slnka a vzťahov Slnko - Zem. Na seminári odznelo 55 pôvodných referátov, ktoré sa získali na slovenských a českých pracoviskách a sú obsiahnuté v tomto Zborníku. Sme veľmi radi, že medzi 65 účastníkmi seminára sa okrem pracovníkov hvezdární na Slovensku zúčastnili aj vedeckí pracovníci z ústavov SAV, AV ČR, vysokých škôl a hvezdární v Čechách. Poukazuje to na to, že pokračuje naša vzájomne dobrá spolupráca a výmena skúseností medzi pracoviskami v Českej a Slovenskej republike. Veríme, že táto tradícia slnečných seminárov bude aj naďalej pokračovať a očakávame, že sa jubilejného 15. seminára plánovaného na rok 2000 zúčastníme v čo najväčšom počte. Už teraz Slovenská ústredná hvezdáreň v Hurbanove na tento seminár všetkých srdečne pozýva.

Veríme, že predložená publikácia poslúži odborníkom širokej astronomickej verejnosti na získanie nových vedomostí, ktorých aplikácia sa využije tak v odbornej ako aj popularizačnej činnosti. Slovenská ústredná hvezdáreň v Hurbanove aj touto cestou ďakuje všetkým autorom za dodané referáty, ako aj všetkým, ktorí sa akoukoľvek cestou podieľali na príprave tohto Zborníka.

Bohuslav Lukáč
SÚH Hurbanovo

Obsah

Predslov	3
M. Rybanský	
Súčasné problémy slnečnej fyziky	7
V. Bumba, M. Klvaňa, F. Zloch	
Fotosféra a vznik aktívnych oblastí	9
V. Bumba, M. Klvaňa	
Pohyby hmoty ve slnečných skvrnách	15
M. Klvaňa, V. Bumba, A.M. Krivtsov	
Rychlostní struktury klidné fotosféry Slunce	20
M. Klvaňa, V. Bumba, A.M. Krivtsov, A. Hofmann, J. Staude	
Vektorové rychlostní pole v nepravidelní slneční skvrně	25
P. Ambrož	
Velkorozměrové pohyby slnečných magnetických polí	32
J. Rybák, M. Saniga	
Nové helioseizmologické výsledky z pozorování Slnka pomocou prístroja MDI/SoHO	38
A. Kučera, A. Hanslmeier, J. Rybák, H. Wöhl	
Dynamika slnečnej fotosféry mapovaná metódou autokorelácie spektrálnych Fe I čiar	43
M. Znášik	
Sezónne variácie koeficientov korekcií pri určovaní Wolfvho relatívneho čísla na stanici Žilina	47
P. Rapavý, J. Gerboš, D. Rapavá, J. Slíž	
Vzťah medzi fotosférickou a erupčnou aktivitou v závislosti od zdrojového magnetického poľa	50
L. Kulčár	
Vzájomné štatistické závislosti medzi cyklami slnečnej aktivity	58
V. Karlovský, L. Kulčár	
Priestorové škály a vývoj skupín slnečných škvŕn	62
L. Pastorek	
Fyzikálne vlastnosti 22. slnečného cyklu	68
F. Zloch	
Nástup 23. jedenásťročného cyklu slnečnej aktivity - videozáznamy významnejších impulzov aktivity ...	72
J. Rybák, W. Curdt, A. Kučera, H. Wöhl	
Ako ďalej s pozorovaním dynamiky vrchných vrstiev pokojnej atmosféry Slnka?	74
A. Hanslmeier, A. Kučera, J. Rybák, H. Wöhl	
Problematika redukcie slnečných spektier získaných na VTT, Tenerife	79
J. Rybák, W. Curdt, A. Kučera, U. Schühle, H. Wöhl	
Hranie sa s dátami a jeho dôsledky pre skúmanie dynamiky slnečnej atmosféry pomocou spektrometra SUMER/SoHO	84
P. Ambrož, A. Schroll	
Vlastní pohyby slnečných filamentů	90
M. Varady, A. Fludra	
Analýza CDS (SoHO) a SXT (YohKoh) pozorování rozpadajícího se systému poerupčních smyček	95
P. Kotrč	
Lze zaznamenat v optickém oboru účinky svazku urychlených částic?	101
M. Bárta, M. Karlický	
Úzkopásmová decimetrová vzplanutí	104
A. Antalová, M. Storini, M. Jakimiec	
Parametre SXR žiarenia Slnka : autokorelačné funkcie pre roky 1969 - 1979	108
A. Antalová, K. Kudela, R. Langer	
Rekurentné toky kozmického žiarenia	114
A. Antalová, M. Storini, K. Kudela, R. Langer, M. Jakimiec	
Krátkodobé zmeny vnútornej heliosféry	120
M. Rybanský	
Úlohy koronálneho výskumu a vhodné programy pre pozorovanie zatmenia 11. 8. 1999	125
P. Ambrož, E. Dzifčáková	
Magnetohydrostatický model slneční koróny	129
J. Sýkora, T. Pintér, P. Ambrož, V.N. Obridko	
Polárne koronálne lúče v priebehu 11 - ročného slnečného cyklu	134